Europos Parlamentas
2014-2019

Plenarinio posėdžio dokumentas

B8-0175/2016 }
B8-0176/2016 }
B8-0185/2016 }
B8-0187/2016 }
B8-0189/2016 }
B8-0193/2016 } RC1

3.2.2016

BENDRAS PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas pagal Darbo tvarkos taisyklių 135 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 4 dalį

keičiantis šių frakcijų pateiktus pasiūlymus dėl rezoliucijų:
Verts/ALE (B8-0175/2016)
EFDD (B8-0176/2016)
S&D (B8-0185/2016)
PPE (B8-0187/2016)
ECR (B8-0189/2016)
ALDE (B8-0193/2016)

dėl dingusių be žinios Honkongo knygų leidėjų atvejo
(2016/2558(RSP))

Cristian Dan Preda, Elmar Brok, Tunne Kelam, Davor Ivo Stier, Andrej Plenković, David McAllister, Patricija Šulin, Lorenzo Cesa, Andrey Kovatchev, Jarosław Wałęsa, Milan Zver, Lara Comi, Bogdan Brunon Wenta, Michaela Šojdrová, Eva Paunova, Jaromír Štětina, Giovanni La Via, Ildikó Gáll-Pelcz, Marijana Petir, Ivan Štefanec, József Nagy, Sven Schulze, Pavel Svoboda, Luděk Niedermayer, Tomáš Zdechovský, László Tőkés, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Stanislav Polčák, Ivana Maletić, Csaba Sógor, Adam Szejnfeld, Dubravka Šuica, Romana Tomc, Therese Comodini Cachia, Joachim Zeller

PPE frakcijos vardu
Jo Leinen, Pier Antonio Panzeri, Knut Fleckenstein, Nikos Androulakis, Zigmantas Balčytis, Hugues Bayet, Brando Benifei, José Blanco López, Vilija Blinkevičiūtė, Biljana Borzan, Nicola Caputo, Isabella De Monte, Doru-Claudian Frunzulică, Eider Gardiazabal Rubial, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Neena Gill, Ana Gomes, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Richard Howitt, Cătălin Sorin Ivan, Liisa Jaakonsaari, Jeppe Kofod, Arne Lietz, Javi López, Krystyna Łybacka, Costas Mavrides, Sorin Moisă, Victor Negrescu, Momchil Nekov, Demetris Papadakis, Emilian Pavel, Vincent Peillon, Pina Picierno, Miroslav Poche, Liliana Rodrigues, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Daciana Octavia Sârbu, Monika Smolková, Tibor Szanyi, Marc Tarabella, Elena Valenciano, Josef Weidenholzer, Carlos Zorrinho
S&D frakcijos vardu
Charles Tannock, Mark Demesmaeker, Bas Belder, Zdzisław Krasnodębski, Beatrix von Storch, Monica Macovei, Jana Žitňanská, Angel Dzhambazki, Arne Gericke, Roberts Zīle
ECR frakcijos vardu
José Inácio Faria, Izaskun Bilbao Barandica, Marielle de Sarnez, Ilhan Kyuchyuk, Ramon Tremosa i Balcells, Beatriz Becerra Basterrechea, Pavel Telička, Nedzhmi Ali, Petras Auštrevičius, Dita Charanzová, Martina Dlabajová, Fredrick Federley, Nathalie Griesbeck, Antanas Guoga, Marian Harkin, Filiz Hyusmenova, Ivan Jakovčić, Louis Michel, Javier Nart, Urmas Paet, Frédérique Ries, Robert Rochefort, Marietje Schaake, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans, Paavo Väyrynen, Valentinas Mazuronis
ALDE frakcijos vardu
Reinhard Bütikofer, Helga Trüpel, Barbara Lochbihler, Ernest Urtasun, Bronis Ropė, Davor Škrlec, Igor Šoltes, Heidi Hautala
Verts/ALE frakcijos vardu
Ignazio Corrao, Fabio Massimo Castaldo, Eleonora Evi, Marco Valli
EFDD frakcijos vardu

Europos Parlamento rezoliucija dėl dingusių be žinios Honkongo knygų leidėjų atvejo (2016/2558(RSP))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl padėties Kinijoje, visų pirma į 2015 m. gruodžio 16 d. rezoliuciją dėl ES ir Kinijos santykių[1] ir į 2014 m. kovo 13 d. rezoliuciją „ES prioritetai 25-ojoje JT Žmogaus teisių tarybos sesijoje“[2],

– atsižvelgdamas į 2016 m. sausio 7 d. Europos išorės veiksmų tarnybos (EIVT) atstovo spaudai pareiškimą dėl asmenų, susijusių su „Mighty Current“ leidykla Honkonge, dingimo,

– atsižvelgdamas į 2016 m. sausio 29 d. EIVT pareiškimą dėl ES susirūpinimo žmogaus teisių padėtimi Kinijoje,

– atsižvelgdamas į 2015 m. balandžio mėn. paskelbtą Europos Komisijos 2014 m. metinę ataskaitą dėl Ypatingojo Administracinio Kinijos Regiono Honkongo,

– atsižvelgdamas į tai, kad ES ir Kinijos diplomatiniai santykiai užmegzti 1975 m. gegužės 6 d.,

– atsižvelgdamas į 2003 m. prasidėjusią ES ir Kinijos strateginę partnerystę,

– atsižvelgdamas į 2020 m. ES ir Kinijos strateginę bendradarbiavimo darbotvarkę, dėl kurios susitarta 2013 m. lapkričio 21 d.,

– atsižvelgdamas į sustabdytas derybas dėl naujojo partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo,

– atsižvelgdamas į tai, kad 2015 m. liepos 1 d. Kinijos Nacionalinio Liaudies Kongreso Nuolatinis komitetas priėmė naują nacionalinio saugumo įstatymą ir 2015 m. gegužės 5 d. buvo paskelbtas antrasis naujo įstatymo dėl užsienio NVO valdymo projektas,

– atsižvelgdamas į 1995 m. pradėtą ES ir Kinijos dialogą dėl žmogaus teisių ir į jo 34-ąjį raundą, surengtą 2015 m. lapkričio 30 d. ir gruodžio 1 d. Pekine,

– atsižvelgdamas į 1966 m. gruodžio 16 d. Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą,

– atsižvelgdamas į 1948 m. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,

– atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komiteto baigiamąsias pastabas trečiojoje periodinėje Honkongo (Kinija) ataskaitoje, kurias Komitetas priėmė savo 107-ojoj sesijoje (2013 m. kovo 11–28 d.),

[1] Priimti tekstai, P8_TA(2015)0458.
[2] Priimti tekstai, P7_TA(2014)0252.

– atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų komiteto prieš kankinimą baigiamąsias pastabas penktojoje periodinėje Kinijos ataskaitoje, priimtas 2015 m. gruodžio 2 d. ir 3 d. įvykusiuose 1391-ajame ir 1392-ajame posėdžiuose,

– atsižvelgdamas į Ypatingojo Administracinio Kinijos Liaudies Respublikos Regiono Honkongo Pagrindinį įstatymą (toliau – Pagrindinis įstatymas), visų pirma į straipsnius dėl asmeninių laisvių ir spaudos laisvės, ir į Honkongo Teisių akto potvarkį,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 135 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 4 dalį,

A. kadangi per pastaruosius keturis mėnesius paslaptingomis aplinkybėmis dingo penki knygų pardavėjai (Lui Bo, Gui Minhai, Zhang Zhiping, Lin Rongji ir Lee Po), keturi iš jų yra Honkongo gyventojai, o vienas – ne, susiję su „Mighty Current“ leidykla ir jos knygynu, kuriame buvo pardavinėjami Pekiną kritikuojantys literatūros kūriniai; kadangi du iš jų yra ES piliečiai – Gui Minhai yra Švedijos pilietis, o Lee Po – Britanijos pilietis; kadangi 2016 m. sausio mėn. gautas patvirtinimas, kad abu ES piliečiai yra žemyninėje Kinijoje, ir kadangi įtariama, kad likę trys asmenys taip pat yra ten; kadangi 2016 m. sausio 23 d. neatskleistoje vietoje žemyninėje Kinijoje Lee Po laikinai susitiko su savo žmona; kadangi labai didelį nerimą kelia tai, jog ir toliau nepranešama informacijos apie jų gerovę ir buvimo vietą;

B. kadangi žiniasklaidos priemonės turi įtikinamų kaltinimų, o įstatymų leidėjai, žmogaus teisių organizacijos ir daugybė civilių žmonių yra susirūpinę dėl to, kad 5 knygų pardavėjus pagrobė žemyninės Kinijos valdžios institucijos; kadangi, visų pirma Lee Po buvo pagrobtas iš Honkongo, o Gui Minhai dingo iš savo namų Tailande;

C. kadangi 2016 m. sausio 10 d. tūkstančiai protestuotojų Honkonge išėjo į gatves reikalauti, kad miesto valdžia paaiškintų penkių knygų pardavėjų dingimo aplinkybes; kadangi šie dingimai įvyko po 2013 m. ir 2014 m. įvykdytų smurtinių išpuolių prieš Pekiną kritikavusius Honkongo žurnalistus;

D. kadangi Honkongas puoselėja ir saugo kalbos, saviraiškos ir spaudos laisvę; kadangi bet kokios medžiagos, kurioje kritikuojama Kinijos vadovybė, leidyba Honkonge yra teisėta, tačiau uždrausta žemyninėje Kinijoje; kadangi principas „viena šalis, dvi sistemos“ garantuoja Honkongo autonomiją nuo Pekino tokių laisvių atžvilgiu, kaip nustatyta Pagrindinio įstatymo 27 straipsnyje;

E. kadangi buvo paskelbta atskleista informacija, kad 2015 m. balandžio mėn. Komunistų partijos vidaus dokumente 14 leidėjų ir 21 leidinys Honkonge buvo nustatyti kaip taikiniai ir šiame dokumente buvo atskleista strategija išnaikinti uždraustas knygas jų ištakose Honkonge ir Makao; kadangi bijodami atsakomųjų veiksmų kai kurie Honkongo knygų pardavėjai iš savo knygų lentynų išėmė Kiniją kritikuojančias knygas;

F. kadangi žemyninės Kinijos vyriausybė griežtai riboja ir kriminalizuoja saviraiškos laisvę, visų pirma naudodama cenzūrą; kadangi Kinijos interneto „didžioji užkarda“ suteikia galimybes vyriausybei cenzūruoti visą politiškai nepriimtiną informaciją; kadangi Kinija griežtai tramdo saviraiškos laisvę, o Kiniją kritikuojančių knygų populiarumas žemyninės Kinijos skaitytojų rate laikomas grėsme socialiniam stabilumui;

G. kadangi 2016 m. sausio 17 d. Gui Minhai žemyninėje Kinijoje žiniasklaidoje paskelbė pareiškimą, kuriame teigia, kad jis savo noru atvyko į žemyninę Kiniją, ir prisipažįsta dėl ankstesnio nuosprendžio už vairavimą neblaiviam – panašu, kad tai buvo prievarta išgautas prisipažinimas;

H. kadangi ir Švedijos, ir Britanijos valdžios institucijos prašė Kinijos valdžios institucijų visapusiškai padėti apsaugoti jų dviejų piliečių, taip pat ir kitų „dingusių“ asmenų teises;

I. kadangi JT komitetas prieš kankinimą pranešė esąs rimtai susirūpinęs dėl nuolatinių pranešimų, gaunamų iš įvairių šaltinių, apie tai, kad nuolat vykdomi neteisėti sulaikymai neatpažintose ir neoficialiose sulaikymo vietose, vadinamuosiuose „juoduosiuose kalėjimuose“; kadangi jam taip pat didelį susirūpinimą kelia nuolatiniai pranešimai, kuriuose teigiama, kad kankinimas ir netinkamas elgesys vis dar giliai įsišaknijęs baudžiamojo teisingumo sistemoje, kurioje nuosprendžiai grindžiami pernelyg dideliu pasitikėjimu prisipažinimais;

J. kadangi Kinija oficialiai ir formaliai pripažino žmogaus teisių visuotinumą ir per pastaruosius tris dešimtmečius prisijungė prie tarptautinės žmogaus teisių sistemos pasirašydama daug žmogaus teisių sutarčių ir prisijungdama prie institucinės tarptautinės teisinės žmogaus teisių sistemos;

K. kadangi Pagrindinio įstatymo – Honkongo *de facto* konstitucijos – 27 straipsniu garantuojama kalbos, spaudos ir publikavimo laisvė, asociacijų, susirinkimų, procesijų ir demonstracijų laisvė; kadangi Pagrindinis įstatymas, dėl kurio susiderėjo Kinija ir Jungtinė Karalystė, užtikrina šias teises 50-ies metų laikotarpiu, kuris baigsis 2047 m;

L. kadangi 2015 m. birželio 29 d. įvykusiame 17-ajame ES ir Kinijos aukščiausiojo lygio sustikime dvišaliai santykiai pasiekė naują lygį ir kadangi savo strateginėje programoje žmogaus teisių ir demokratijos srityse ES įsipareigoja, kad žmogaus teisės bus jos santykių su trečiosiomis šalimis, įskaitant jos strateginius partnerius, centre;

M. kadangi ES ir Kinija veda dialogus žmogaus teisių klausimais nuo 1995 m. ir kadangi abi šalys mano, kad žmogaus teisės yra svarbi jų dvišalių santykių dalis;

N. kadangi, remiantis Honkongo žurnalistų asociacijos 21-ąja metine ataskaita (2014 m. liepos mėn.), 2014 m. per keletą dešimtmečių buvo tamsiausi metai spaudos laisvei Honkonge; kadangi kai kurie žurnalistai buvo fiziškai užpulti arba apiplėšti, o kiti, kurie reiškė kritišką nuomonę, buvo perkelti į mažiau svarbias vietoves;

1. reiškia didelį susirūpinimą dėl to, kad nėra žinių apie penkių dingusių knygų pardavėjų buvimo vietą ir gerovę; ragina skubiai paskelbti išsamią informaciją apie Lee Po ir Gui Minhai buvimo vietą ir gerovę ir ragina juos nedelsiant saugiai paleisti ir suteikti jiems teisę susisiekti; ragina nedelsiant paleisti visus kitus asmenis, savavališkai sulaikytus už tai, kad naudojosi savo saviraiškos ir publikavimo teise Honkonge, įskaitant kitus tris knygų pardavėjus;

2. ragina Kinijos vyriausybę nedelsiant pranešti visą informaciją apie dingusius knygų pardavėjus ir užmegzti žemyninės Kinijos valdžios institucijų ir Honkongo valdžios

institucijų skubų įtraukų ir skaidrų dialogą bei ryšius šiuo klausimu; atkreipia dėmesį į teigiamą pokytį – Lee Po pranešimą ir jos susitikimą su sutuoktine;

3. ragina atitinkamas Kinijos, Honkongo ir Tailando valdžios institucijas ištirti ir išaiškinti dingimų aplinkybes vadovaujantis teisinės valstybės principu ir kiek įmanoma padėti saugiai grąžinti leidėjus namo;

4. reiškia susirūpinimą dėl kaltinimų, kad žemyninės Kinijos teisėsaugos institucijos vykdo veiklą Honkonge; primena, kad jei žemyninės Kinijos teisėsaugos institucijos vykdo veikla Honkonge, tai yra Pagrindinio įstatymo pažeidimas; mano, kad tai neatitiktų principo „viena šalis, dvi sistemos“; ragina Kiniją paisyti Pagrindiniame įstatyme Honkongui suteiktų autonomijos garantijų;

5. griežtai smerkia visus žmogaus teisių pažeidimų atvejus, visų pirma savavališkus sulaikymus, perdavimą, prievarta išgautus prisipažinimus, slaptą sulaikymą, kalinimą vienutėje ir publikavimo ir saviraiškos teisės pažeidimus; primena, kad turi būti užtikrintas knygų redaktorių, žurnalistų ir tinklaraštininkų nepriklausomumas; ragina nedelsiant nutraukti žmogaus teisių pažeidinėjimą ir politinį bauginimą;

6. smerkia saviraiškos laisvės suvaržymus ir kriminlizavimą ir apgailestauja dėl saviraiškos laisvės apribojimų sugriežtinimo; ragina Kinijos vyriausybę nustoti varžyti informacijos srautą, be kita ko, ribojant naudojimąsi internetu;

7. reiškia susirūpinimą dėl to, kad netrukus bus priimtas užsienio nevyriausybinių organizacijų valdymo įstatymas, atsižvelgiant į tai, kad pagal jo dabartinę redakciją būtų drastiškai apribota Kinijos pilietinės visuomenės veikimo laisvė ir labai apribota asociacijų ir žodžio laisvė šalyje, įskaitant draudimą užsienio NVO, kurios neregistruotos Kinijos viešojo saugumo ministerijoje, ir draudimą provincijų viešojo saugumo tarnyboms finansuoti bet kokį Kinijos asmenį ar organizaciją, ir draudžiama Kinijos grupėms vykdyti veiklą neregistruotų užsienio NVO, įskaitant Honkonge ir Makao įsisteigusias organizacijas, vardu ar jų pavedimu; ragina Kinijos valdžios institucijas iš esmės persvarstyti šį įstatymą siekiant jį suderinti su tarptautiniais žmogaus teisių standartais, įskaitant Kinijos Liaudies Respublikos prisiimtus tarptautinius įsipareigojimus;

8. reiškia susirūpinimą dėl naujo įstatymo dėl kibernetinio saugumo projekto, šis įstatymas sudarytų sąlygas kibernetinės erdvės cenzūros ir stebėsenos praktikai, ir dėl priimto nacionalinio saugumo įstatymo bei kovos su terorizmu įstatymo projekto; atkreipia dėmesį į Kinijos reformas remiančių teisininkų ir pilietinių teisių gynėjų baimę, kad šiais įstatymais bus dar labiau apribota žodžio laisvė ir kad vidinė cenzūra tik didės;

9. laikosi nuomonės, kad tvirti ir nuolat palaikomi ES ir Kinijos santykiai turi leisti sukurti veiksmingą platformą brandžiam, prasmingam ir atviram žmogaus teisių dialogui, grindžiamam abipuse pagarba, vykdyti;

10. pabrėžia Europos Sąjungos įsipareigojimą Honkonge stiprinti demokratiją, įskaitant teisinės valstybės principą, teisminių institucijų nepriklausomumą, pagrindines laisves ir teises, skaidrumą ir informacijos bei saviraiškos laisvę;

11. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Kinijos Liaudies Respublikos vyriausybei ir parlamentui, taip pat Ypatingojo Administracinio Regiono Honkongo Vadovui ir Asamblėjai.